

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2014/34 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı : 2017/22
Karar Tarihi: 1.11.2017

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Adalet ve Kalkınma Partisi 2013 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Erdal TERCAN, Muammer TOPAL, Zühtü ARSLAN, M. Emin KUZ ve Hasan Tahsin GÖKCAN'ın katılımlarıyla 17.12.2014 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Adalet ve Kalkınma Partisinin 2013 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine, OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Adalet ve Kalkınma Partisinin, Anayasa Mahkemesine verdiği 2013 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanıp Raportör Sadettin CEYHAN tarafından heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2013 yılı gelirlerinin 181.422.675,05 TL, giderler toplamının 162.751.834,36 TL, gelecek yıla devreden nakit ve alacaklar toplamının 117.077.603,19 TL olduğu anlaşılmaktadır.

5. Partinin 2013 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu haliyle 2013 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 90.027.128,99 TL olup bunun 7.632.506,99 TL'si parti malvarlığı gelirlerinden, 81.456.806,00 TL'si devlet yardımlarından, 88.216,00 TL'si sair gelirlerden ve 849.600,00 TL'si bağış ve yardımlardan oluşmaktadır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Partinin 2013 yılında il örgütlerine ilişkin gelirleri toplamı 91.395.546,06 TL olup bunun 52.969,28 TL'si üye giriş aidatlarından, 3.022.579,70 TL'si üye yıllık aidatlarından, 26.703.572,89 TL'si aday adaylığı özel aidatlarından, 95.750,00 TL'si satış gelirlerinden, 29.717.485,00 TL'si genel merkez yardımlarından, 37.328,42 TL'si parti malvarlığı gelirlerinden, 1.275.166,92 TL'si sair gelirlerden, 30.490.693,85 TL'si bağış ve yardımlardan oluşmaktadır.

9. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 91.210.846,95 TL olup bunun 9.987.447,71 TL'si personel giderlerinden, 2.460.154,86 TL'si kira giderlerinden, 809.236,08 TL'si haberleşme giderlerinden, 520.639,59 TL'si basılı kâğıt, kırtasiye ve diğer giderlerinden, 2.315.764,74 TL'si ısıtma aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 634.950,92 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 29.717.485,00 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 1.288.079,83 TL'si seyahat giderlerinden, 756.978,66 TL'si taşıma vasıta giderlerinden, 14.558.215,19 TL'si basın yayın ve tanıtma giderlerinden, 624.997,76 TL'si vergi, sigorta, noter ve mahkeme giderlerinden, 7.554.534,20 TL'si gelir getirici malzeme giderlerinden, 19.982.362,41 TL'si sair giderlerden oluşmaktadır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Partinin 2013 yılında il örgütlerine ilişkin giderler toplamı 71.540.987,41 TL olup bunun 6.212.031,20 TL'si personel giderlerinden, 10.642.643,09 TL'si kira giderlerinden, 4.631.779,68 TL'si haberleşme giderlerinden, 1.957.333,52 TL'si basılı kâğıt, kırtasiye ve diğer giderlerinden, 4.430.396,18 TL'si ısıtma, aydınlatma, temizlik giderlerinden, 18.646.081,07 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 782.050,87 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 1.797.297,83 TL'si seyahat giderlerinden, 2.914.723,70 TL'si

taşıma vasıta giderlerinden, 3.760.246,72 TL'si basın yayın ve tanıtım giderlerinden, 3.712.942,49 TL'si vergi, sigorta, noter ve mahkeme giderlerinden, 312.496,68 TL'si gelir getirici malzeme giderlerinden, 692.920,18 TL'si seçim giderlerinden ve 11.048.044,20 TL'si sair giderlerden oluşmaktadır.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Partinin 2013 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede 1.365.000,00 TL tutarında taşınmaz mal ve 9.455.564,02 TL tutarındaki taşınır mal, menkul kıymet ve telif hakkı ediniminin olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede Partinin 2013 yılı içinde edindiği 1.365.000,00 TL tutarında taşınmaz mal ile 9.455.564,02 TL tutarındaki taşınır mal, menkul kıymet ve telif hakkı ediniminin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

Adalet ve Kalkınma Partisinin 2013 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2013 yılı kesin hesabında gösterilen 181.422.675,05 TL gelir, 162.751.834,36 TL gider ve 117.077.603,19 TL nakit ve alacak toplamının ayrıca yıl içerisinde edinilen 10.820.564,02 TL tutarındaki taşınır ve taşınmaz malın eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna, 1.11.2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Zühtü ARSLAN	Başkanvekili Burhan ÜSTÜN	Başkanvekili Engin YILDIRIM
Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Serruh KALELİ	Üye Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Üye Recep KÖMÜRÇÜ	Üye Nuri NECİPOĞLU	Üye Hicabi DURSUN
Üye Celal Mümtaz AKINCI	Üye Muammer TOPAL	Üye M. Emin KUZ
Üye Kadir ÖZKAYA		Üye Rıdvan GÜLEÇ
Üye Recai AKYEL		Üye Yusuf Şevki HAKYEMEZ